

Luova muistelun käytännöt ja merkitykset

Sospeva-hankkeen
tapaaminen, 17.9.2019

KANSALAI-
FOORUMI

Luova muistelutyö

- Työmenetelmä, jossa käytetään muistelua systemaattisesti vrt. spontaani muistelu/ ammatillinen työmuoto
- Luovat, taidelähtöiset työskentelytavat, yhteisöllisyys ja toiminnallisuus
- Identiteettityötä → menneisyydestä voimavaroja nykyiseen tai tulevaan elämänvaiheeseen
- Muistot taiteeksi kehittämistyön käynnistäjänä Pam Schweitzer 1980-luvulla
- Soveltuu moninaisten ryhmien kanssa käytettäväksi

Ihmiset toimivat tietämättään ohjaajina silloin, kun ovat hyviä kuuntelijoita ja hyväksyvät toiset sellaisena kuin nämä ovat

Muistia aktivoivat käytännöt

eli muistiherättäjät

- Toiminnalliset virikkeet: musiikki, liike, rytmi, tanssi, maalaaminen, draama, kirjoittaminen jne.
- Aistialueen virikkeet: kuvat, esineet, materiaalit, äänet, maut, tuoksut jne.

Luovan muistelun vaikutukset

- Taide ja kulttuuri yhteisenä kielenä
- Mahdollisuus työstää omalla kielellä, muistiherättäjät auttavat kommunikoinnissa
- Vertaisryhmä, uusia ystäviä
- Muistojen jakaminen yhdistää
- Tehdään ajan kanssa -> mahdollisuus tulla nähdyksi ja kuulluksi
- Luovuuden ilo

Luovan muistelutyön ohjaajan huoneentaulu

HYVÄ LUOVAN MUISTELUN OHJAAJA

1. On kiinnostunut muistelutyöstä
2. Osaa kuunnella
3. Omaa ryhmäohjaamisen taidot
4. On luova, osaa kekseliäästi laatia virittäviä muistelutuokioita
5. Tuntee sopivasti sekä paikallistahistoriaa

EETTINEN OHJEISTUS

1. Rakenna psyykkisesti turvallinen ja avoin toimintaympäristö
2. Korosta luottamusta ja vaitioloa, jotta jokainen uskaltaa kertoa vaikeistakin muistoista
3. Älä pelkää itkua tai surun ilmausta
4. Anna aikaa, älä keskeytä

MITÄ LUOVAN MUISTELUN OHJAAJAN TULEE HUOMIOIDA

1. Pelkkä keskusteluttaminen pitkän päälle kyllästyttää
2. Luovia menetelmiä käytettäessä muistelusta tulee mielenkiintoista
3. Muistojen työstäminen luoviksi tuotteiksi mahdollistaa näkyvyyden
4. Kokoa itsellesi kuvien, esineiden, materiaalien, musiikin ym. kokoelma

Muistorasia – eletyn elämän pienoisnäyttämö

- Yksilön elämänhistorian, -tyylin tai -vaiheen visuaalisoiva luova teos.
- Teksteistä, kuvista, esineistä ja erilaisista dokumenteista koostuva, rasiaan rakennettu kolmiulotteinen kollaasityö.
- Yksilön visuaalinen muistomaailma, jossa henkilökohtainen kokemus tulee näkyväksi ja ylittää ns. virallisen historiatiedon.
- Kuvaavat usein esim. työtä, elämän huippuhetkiä, harrastuksia, kollektiivisia kokemuksia, elämän siirtymävaiheita tai elinympäristöä
- <https://www.muistojentalo.fi/muistorasia/>

Lähteet

- Hohental-Antin, Leonie 2015. Voimaa muistoista – oppimishjelma. Helsinki: Sivistysliitto Kansalaisfoorumi SKAF ry.

Kiitos

Minna Lepistö, koulutussuunnittelija

044 298 1708

minna.lepisto@kansalaisfoorumi.fi

Sivistysliitto Kansalaisfoorumi SKAF ry

